

บทที่ 6

การพัฒนาองค์กร อันเนื่องมาจากทัศนคติความเชื่อในพ่อขุนงำเมือง

จากความเชื่อ ความศรัทธาที่ประชาชนมีต่อพ่อขุนงำเมืองนั้น ทำให้เกิดการก่อตัวเป็นองค์กรต่าง ๆ ขึ้น เพื่อบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมเมืองพะเยา 3 องค์กร คือ

1. มูลนิธิพ่อขุนงำเมือง
2. มูลนิธิสายสัมพันธ์ลูกพ่อขุนงำเมือง
3. ชมรมลูกสาวพ่อขุนงำเมือง

มูลนิธิพ่อขุนงำเมือง

เมื่อจังหวัดได้สร้างอนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมืองเสร็จเรียบร้อยแล้ว พระอาจารย์ไพบูลย์ สุมังโกล คำนีรว่าน่าจะสร้างเหรียญพ่อขุนงำเมืองรุ่นทรงกลดขึ้น เพราะได้เกิดปรากฏการณ์พิเศษขึ้นหลายครั้ง ขณะขบวนแห่อันเชิญอนุสาวรีย์องค์พ่อขุนงำเมืองมายังถนนประตู่ชัย ได้เกิดพระอาทิตย์ทรงกลดขึ้น 1 ชั้น และเมื่ออันเชิญขึ้นประดิษฐานยังแท่นพระอนุสาวรีย์ก็เกิดพระอาทิตย์ทรงกลดขึ้นซ้อนอีก ซึ่งนับเป็นปรากฏการณ์มหัศจรรย์ จึงมอบทองแดงจำนวนหนึ่งให้ ร.ต.สมพร กุลวานิช รองผู้ว่าราชการสมัยนั้นรับดำเนินการ นำเงินทั้งหมดจากการจำหน่ายเหรียญพ่อขุนงำเมือง มาจัดตั้งกองทุนมูลนิธิพ่อขุนงำเมือง ได้รับอนุญาตจัดตั้งเมื่อ 14 เมษายน 2529 ผู้ขออนุญาตนายสุคจิตร์ คอวนิช ผู้ว่าราชการจังหวัด ที่ตั้งสำนักงานอยู่ที่ศาลากลางจังหวัดพะเยา

วัตถุประสงค์ของมูลนิธิพ่อขุนงำเมือง

1. เพื่อให้การสงเคราะห์และช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยในจังหวัดพะเยา
2. เพื่อจัดตั้งทุนการศึกษาแก่ผู้ที่ยากจนและเรียนดีในจังหวัดพะเยา
3. เพื่อให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในจังหวัดพะเยา
4. เพื่อปรับปรุงบูรณะพระอนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมืองและบริเวณรอบ ๆ
5. เพื่อร่วมมือกับองค์การการกุศลอื่น ๆ เพื่อสาธารณประโยชน์
6. ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมืองแต่ประการใด

คณะกรรมการประกอบด้วย

1. ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา
3. ปลัดจังหวัดพะเยา
4. กิ่งจังหวัดพะเยา
5. นายกเหล่ากาชาดจังหวัดพะเยา
6. ประชาสงเคราะห์จังหวัดพะเยา
7. นายกเทศมนตรีจังหวัดพะเยา
8. นายสุวิทย์ สุทธิวนา

มูลนิธิสายสัมพันธ์ลูกพ่อขุนงำเมือง

ความเป็นมาผู้ก่อตั้ง นางรสแก้ว หงษ์หิน ขณะนั้นอายุได้ 59 ปี จึงคิดจะทำสิ่งที่เป็นอนุสรณ์อย่างหนึ่งให้กับชีวิตของตนเองจึงคิดตั้งมูลนิธิขึ้นมาโดยให้อาจารย์มณฑล ยอดปัญญา เขียนชื่อหลาย ๆ ชื่อ แล้วนำไปให้พระอาจารย์ไพบุลย์ สุ่มังคโล ท่านเป็นผู้เลือกชื่อให้จึงได้ชื่อว่า “มูลนิธิสายสัมพันธ์ลูกพ่อขุนงำเมือง” โดยรวบรวมเงินจากมิตรสหาย เหมือนพี่เหมือนน้องไม่มีการแบ่งชั้นวรรณะ ตั้งผ้าป่าบ้าง ครั้งแรกได้เงินหนึ่งแสนเจ็ดหมื่นบาท นางรสแก้วเอง ออกเงินส่วนตัว 15,000 บาท

อาสาสมัครตัวเองไปช่วยทำงานเวลาว่างต่าง ๆ เพื่อให้ได้เงินบริจาคมา เพื่อตั้งมูลนิธิช่วยเหลือ เด็กนักเรียนบ้านนอก 600,000 กว่าบาท ขอบริจาคพระอาจารย์ไพบุลย์ 30,000 บาท ชื่อเดียวกันหนาว 2 แสนบาท เมื่อได้เงินครบ 500,000 บาท จึง ตั้งมูลนิธิได้ ให้นางรสแก้ว เป็นทั้งประธานและผู้บริหารจัดการ ร่วมกับสมาชิก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคณะเดียวกันกับ ชมรมลูกสาวพ่อขุนงำเมือง

วัตถุประสงค์

1. ประกอบกิจกรรมเทิดทูน สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. สนับสนุน ส่งเสริม พัฒนา และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น
3. ส่งเสริมการศึกษาและสาธารณกุศลทั่วไป
4. ทั้งนี้ไม่ดำเนินการเกี่ยวกับการเมื่อแต่ประการใด

ที่ตั้งสำนักงานอยู่ที่บ้านเลขที่ 21 ถนนราชวงศ์ ต.เวียง อ.เมือง จ.พะเยา ทุกวันที่ 5 มีนาคมของทุกปี หลังจากพิธีบวงสรวง ขั้นตอนต่าง ๆ เสร็จสิ้นแล้ว มูลนิธิสายสัมพันธ์ลูกสาว พ่อขุนงำเมืองจะมอบทุนการศึกษาให้เด็กนักเรียนที่เรียนดี แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ โดยเอาดอกผลเงินฝากของมูลนิธิมาใช้

ชมรมลูกสาวพ่อขุนงำเมือง

รูปแบบการรวมกลุ่มของชมรมลูกสาวพ่อขุนงำเมือง

ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2528 ตามคำปรารภของพระอาจารย์ ไพบูลย์ สุมงคลโลซึ่งจำวัดอยู่ที่วัดรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โดยท่านเห็นว่าจังหวัดพะเยามักจะมีกิจกรรมต่าง ๆ แต่สตรีในจังหวัดไม่ค่อยมีบทบาทเท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่มีความสามารถช่วยเหลือกิจกรรมท้องถิ่นได้ จึงมีความประสงค์ให้มีการรวมกลุ่มสตรีขึ้นมา และให้ชื่อว่า “ชมรมลูกสาวพ่อขุนงำเมือง” ซึ่งมีสมาชิกไม่มากนัก ได้ช่วยเหลือกิจกรรมของจังหวัดบ้าง ทางวัดบ้าง ชาวบ้านที่ประสบภัย หรือยากจน เช่น ได้นำเสื้อผ้ากันหนาว ที่คณะศิษยานุศิษย์จากกรุงเทพฯบริจาคมา และทางชมรมฯ ได้ช่วยเป็นธุระนำไปแจกให้กับเด็กนักเรียน ตามชนบทต่างๆ บางครั้งไปเลี้ยงอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียนในโรงเรียนต่างๆ ซึ่งได้รับการอุปถัมภ์ทางการเงินจากพระอาจารย์ไพบูลย์ อย่างสม่ำเสมอ สมาชิกส่วนใหญ่จึงเป็นคณะเดียวกันกับมูลนิธิสายสัมพันธ์ลูกสาวพ่อขุนงำเมือง เมื่อมีการสมโภชพ่อขุนงำเมือง จึงเป็นรูปเป็นร่างขึ้นโดยมีประธานชมรมแต่ละวาระดังต่อไปนี้

1. นางยุพิน หงษ์ทอง อดีตผู้จัดการธนาคารออมสินจังหวัดพะเยา
2. อาจารย์ศิริพร บุญมาวงศ์ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงม่วนวิทยาคม
3. อาจารย์ศรีสง่า กุห์สุวรรณ อดีตอาจารย์ใหญ่โรงเรียนเทศบาล 1
4. นางเพ็ญสิริ เพชรดี เจ้าของกิจการร้านฝ้ายคำ

สมาชิกเริ่มแรกมีประมาณ 5-6 คน ต่อมาจึงได้ขยายวงกว้างเพิ่มมากขึ้น โดยเชิญชวนมิตรสหาย ผู้สนใจ บำเพ็ญประโยชน์ ช่วยเหลือสังคม เข้าร่วมเป็นสมาชิกเกือบ 200 คน โดยทุกคนเป็นสมาชิกด้วยความเต็มใจ ไม่มีการบังคับใด ๆ ทั้งสิ้น

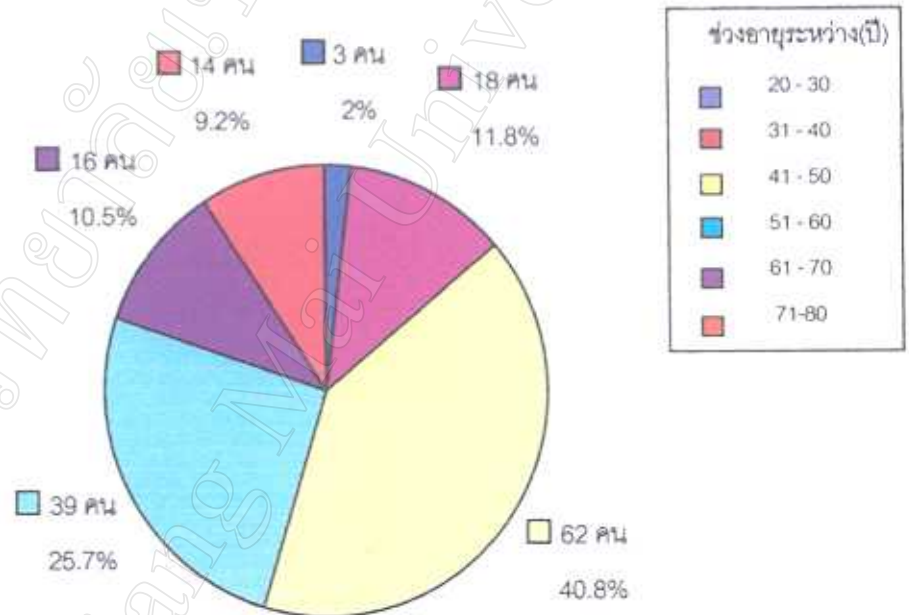
วัตถุประสงค์ของชมรมลูกสาวพ่อขุนงำเมือง

1. ร่วมมือ ช่วยเหลือสาธารณกุศล บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม
2. ส่งเสริมให้สมาชิก รักใคร่สามัคคี จริงใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
3. ทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา อนุรักษ์วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีล้านนา

4. ร่วมมือกับจังหวัดหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เข้ามา
5. อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเผยแพร่กิจกรรมของชมรมฯ

สถานภาพของสมาชิก

สมาชิกของชมรมมีทั้งหมด 152 คน ประกอบด้วยเพศหญิง 148 คน เพศชาย 4 คน การที่มีเพศชายเข้ามาเป็นสมาชิกในชมรมของสตรีเนื่องจากมีศรัทธาอันแรงกล้าต่อพ่อขุนจึงได้พิจารณาคนที่จะอุทิศตนเพื่อรับใช้พ่อขุนจำเมือง โดยการเข้าร่วมทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์แก่ชุมชนเมืองพะเยา นอกจากนี้สมาชิกของชมรมมีหลากหลายช่วงอายุ ดังแสดงในรูปที่ 1

รูปที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละช่วงอายุของสมาชิกชมรมลูกสาวพ่อขุนจำเมือง

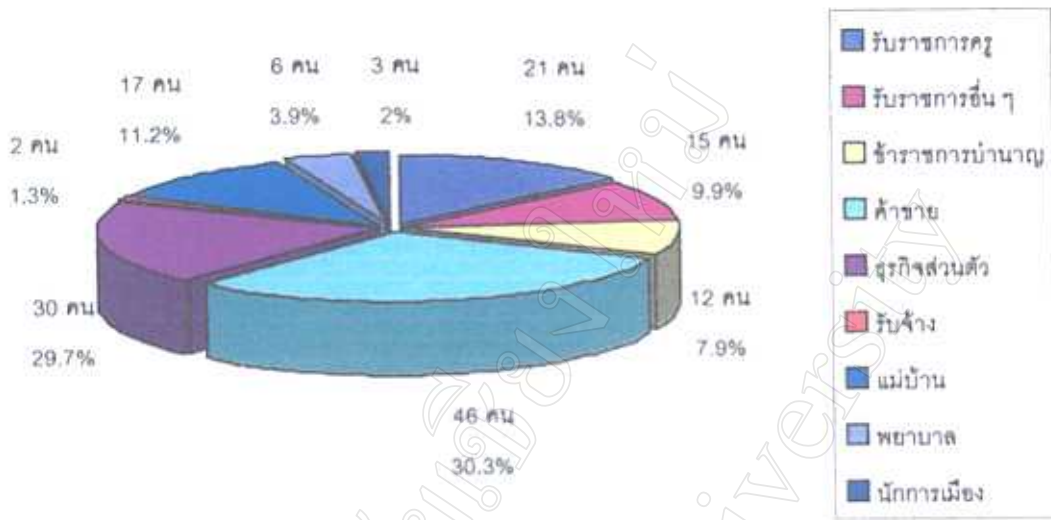
จากรูปที่ 1 แสดงให้เห็นว่าสมาชิกชมรมลูกสาวพ่อขุนจำเมือง จะอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มากที่สุด มีจำนวน 62 คน จากทั้งหมด 152 คน คิดเป็นร้อยละ 40.8 รองลงมาจะอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 51 – 60 ปี มีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 25.7 และช่วงอายุระหว่าง 31 – 40 ปี มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 กล่าวคือ ส่วนใหญ่สมาชิกจะอยู่ในวัยกลางคน ซึ่งมีหน้าที่

การงาน ประกอบอาชีพมีฐานะที่มั่นคง จึงอุทิศตนบำเพ็ญประโยชน์ให้กับสังคมได้ ส่วนผู้สูงอายุระหว่าง 61 – 80 ปี จะเป็นผู้ที่สมาชิกให้ความเคารพนับถือ อดีตประธานชมรมแต่ละสมัย เป็นที่ปรึกษาของสมาชิก ช่วงอายุระหว่าง 20 – 30 ปี จะมีเพียง 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2 เนื่องจากอยู่ในวัยที่กำลังเรียนหรือจบแล้วแต่อยู่ระหว่างหางานทำ หรือกำลังเริ่มต้นประกอบอาชีพ จึงมีจำนวนสมาชิกน้อย

จากพลังความเชื่อความศรัทธาในพระองค์ท่าน จึงเกิดกระบวนการรวมกลุ่มความร่วมมือต่าง ๆ ถึง 3 กลุ่ม เพื่อช่วยเหลือบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมเมืองพะเยา โดยเฉพาะ “ชมรมลูกสาวพ่อขุนงำเมือง” เป็นอาสาสมัคร โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น เป็นลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ซึ่งสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเครือญาติ เพื่อนบ้านในชุมชน เรียนรู้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ลักษณะการรวมกลุ่มระยะแรกเป็นแบบไม่เป็นทางการ ปัจจุบันเป็นแบบทางการ ชัดเจน มีประธานชมรมกำหนดหน้าที่รับผิดชอบ มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน แสดงถึงอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของสตรีพะเยา เป็นการเชิดชู พิธีพิธีกรรมบวงสรวงพ่อขุนงำเมือง ทุกวันที่ 5 มีนาคม และการรดน้ำคำหัวในวันสงกรานต์ของทุกปี

การต่อยอดวัฒนธรรมท้องถิ่นในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกว๊านพะเยา

สมาชิกของชมรมประกอบด้วย หลากหลายอาชีพ เช่น ค้าขาย รับราชการ ครู พยาบาล ผู้จัดการบริษัท ข้าราชการเกษียณอายุราชการ แม่บ้าน ผู้สูงอายุและ มีสุภาพบุรุษ อาสาสมัครเข้ามาเป็นสมาชิก 4 คน ดังแสดงในรูปที่ 2

รูปที่ 2 แสดงจำนวนร้อยละอาชีพ ของสมาชิกชมรมลูกสาวพ่อขุนจำเมือง

จากรูปที่ 2 พบว่า สมาชิกชมรมลูกสาวพ่อขุนจำเมือง จะมีอาชีพค้าขายมากที่สุด จำนวน 46 คน จากทั้งหมด 152 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 รองลงมาประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 และรับราชการครู จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 กล่าวคือ สมาชิกชมรมฯ จะมีอาชีพต่าง ๆ ที่หลากหลาย เช่น รับราชการครู ราชการอื่น ๆ ข้าราชการบำนาญ แม่บ้าน พยาบาล นักรบการเมือง และรับจ้าง

สมาชิกทุกคนจะบำรุงชมรมฯ คนละ 20 บาทต่อเดือน (ปีละ 240 บาท) แต่ต่อมากการเก็บเงิน มักไม่มีเงินทอนจึงเก็บคนละ 300 บาท ต่อปี สมาชิกหลายท่าน ขาดการติดต่อปัจจุบันลงทะเบียน 110 คน บางคนขาดส่งเงินบำรุงชมรมหลายครั้ง ทำให้ห่างหายจากการร่วมกิจกรรม ที่ประชุมมีมติให้ เริ่มเก็บเงินใหม่ในปี 2543 จะไม่เก็บย้อนหลัง โดย เสร็จบุญกิจจะเวียนหนังสือแจ้ง เพื่อให้สมาชิกยืนยันการคงสภาพเป็นสมาชิก หากยืนยันจะเป็นสมาชิกต่อไปจะต้องบำรุงชมรมฯ ทุกปี ๆ ละ 300 บาท หากไม่ได้ชำระเสร็จบุญกิจจะเก็บย้อนหลัง

สวัสดิการของสมาชิก

ชมรมจะให้ความช่วยเหลือสมาชิกกรณี เจ็บป่วยหรือเสียชีวิตกำหนดได้ดังนี้ คือ

1. ถ้าสมาชิก เจ็บป่วยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลชื่อของเยี่ยม (300 บาท)

2. ถ้าสมาชิก สามี่ ลูก และบิดามารดาของสมาชิกเสียชีวิต ทางชมรมจะเป็นเจ้าภาพในการสวดพระอภิธรรมศพ วางหรีดและเงินทำบุญ 1,000 บาท หากบิดา-มารดาของสามี่จะนำพวงหรีดไปวาง

3. สมาชิกประสบอุบัติเหตุ อุทกภัย ว่างภัย หรืออัคคีภัย จะให้ความช่วยเหลือตามสภาพความเหมาะสม และภัยที่ประสบ สมาชิกอาจช่วยเหลือกันเป็นการส่วนตัว

กิจกรรมต่าง ๆ ของชมรมฯ

กิจกรรมของชมรมที่ผ่านมา มีดังต่อไปนี้

1. ด้านให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สาธารณกุศล บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

1.1 ร่วมกับมูลนิธิสายสัมพันธ์ลูกพ่อขุนจำเมือง ซึ่งมีนางรสแก้ว หงษ์หินเป็นประธานแจกทุนการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียน ที่เรียนดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ เป็นประจำทุกปี และแจกเสื้อกันหนาว สมุดดินสอ เลี้ยงอาหารกลางวัน ในโรงเรียนต่าง ๆ

1.2 ร่วมมุนิตาจิต โดยจัดโรงทานอาหาร เนื่องในวันคล้ายวันเกิดของพระธรรมวิมลโมลี (วัดศรีโคมคำ) วันที่ 11 ก.ค. 2543 และพระปัญญาพิศาลเถร (พระอาจารย์ไพฑูริย์) วันที่ 3 สิงหาคม 2543 ซึ่งพระอาจารย์กรุณาบริจาคเงินเข้าชมรมฯ 20,000 บาท

1.3 ร่วมแสดงความยินดีวันสถาปนาครบรอบ 4 ปี โรงเรียนไซพพันธ์พงษ์เทคโนโลยี ซึ่งประธานชมรมได้รับเกียรติบัตร ผู้ช่วยเหลือกิจกรรมของโรงเรียนดีเด่น

1.4 ทำหน้าที่เป็นวิทยากร ให้ความรู้ เรื่องยาเสพติด โรคเอดส์ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน โดยทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการทำการแทนประธานกรรมการฝ่ายกิจกรรมเยาวชน ศูนย์ส่งเสริมสิ่งแวดล้อมในชุมชน (เฉลิมชาติ ผลศุภรักษ์, 2543: สัมภาษณ์)

2. ด้านการส่งเสริมให้สมาชิกรักใคร่สามัคคีจริงใจช่วยเหลือกัน

2.1 ร่วมประชุมพบปะสังสรรค์สมาชิกทุก 2 เดือน เพื่อรายงานความก้าวหน้าของกิจกรรม ปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และจัดอวยพร มอบของขวัญวันเกิดให้กับสมาชิกที่ครบรอบคล้ายวันเกิด ในรอบ 2 เดือนนั้น ๆ

2.2 แจ้งข่าวสารเป็นลายลักษณ์อักษร หรือทางโทรศัพท์ กรณีมีเหตุการณ์ ที่ต้องขอความร่วมมือเป็นกรณีพิเศษ เช่นมีสมาชิกถึงแก่กรรม เหตุคว้นเหตุร้าย

3. ด้านการทะนุบำรุง พุทธศาสนา อนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณีล้านนา

3.1 ร่วมจัดเตรียมสถานที่กับจังหวัด ในตอนเย็นก่อนวันพิธีบวงสรวงพ่อบุญจำเมือง สมาชิกจะร่วมมือกัน จัดแต่ง ฟานพุ่มดอกไม้ บายศรี ฯลฯ ดูแลความเรียบร้อยของสิ่งแวดล้อม บริเวณรอบๆ อนุสาวรีย์พ่อบุญจำเมือง สวนหย่อม ถนนและบริเวณกว้านพะเยาซึ่งอยู่เบื้องพระพักตร์ องค์อนุสาวรีย์ และเจ้าครูของวันบวงสรวง จัดโต๊ะบวงสรวง ด้วยเครื่องสักการะ ทั้งของหวาน ผลไม้ ฯลฯ

3.2 ร่วมงานประเพณีต่าง ๆ ซึ่งแสดงถึงการอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม ล้านนา เช่น เป็น กรรมการประกวด แต่งกายพื้นเมือง ประกวดกระทง นางนพมาศ นางสงกรานต์ งานแห่เทียนพรรษา ประกวดอาหารพื้นเมืองปungsuk

3.3 ทำบุญตักบาตร วันสำคัญๆ ของชาติ และศาสนา พระมหากษัตริย์ เวียนเทียน

3.4 ร่วมงานสมโภชพ่อบุญจำเมือง แสดงแสงสีเสียงบริเวณลานอนุสาวรีย์พ่อบุญจำเมือง ฉลอง 900 ปี ฤกษามยาว 20 ปี จังหวัดพะเยา ณ ศาลหลักเมือง

3.5 ร่วมบวงสรวงพ่อบุญเจียงธรรมิกราช เนื่องในวันสถาปนาจังหวัดทหารบกพะเยา ณ ค่ายขุนเจียงธรรมิกราช 14 สิงหาคม 2543 โดยเป็นผู้จัดโต๊ะบวงสรวงให้ทั้งหมด

3.6 ร่วมส่งเสริมสนับสนุน สินค้า หัตถกรรม ผักตบชวา ของชุมชน ให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว แขกผู้มาเยือน และเป็นผู้ใช้ ผลิตภัณฑ์ดังกล่าว เพื่อเป็นตัวอย่าง

4. ด้านร่วมมือกับทางจังหวัดและอื่น ๆ ที่เข้ามา

ร่วมโครงการพะเยาเมืองน่าอยู่ ซึ่งอาจารย์ศรีสง่า กุห์สุวรรณ ประธานชมรมในสมัยนั้น ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการสำนักงานของโครงการ ตั้งอยู่ที่เทศบาลเมืองพะเยา ได้ร่วมเตรียมความพร้อมของชุมชนทั้ง 13 ชุมชน ในอำเภอเมือง กำหนดวิสัยทัศน์ของชุมชน และของจังหวัดพะเยา ร่วมมือกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา โครงการ อบต. ค้อมเมืองน่าอยู่

4.1 ร่วมโครงการพิทักษ์ดวงตา (Healthy Cities Eyes) แพทย์หญิงเพชรศรี ศิรินิรันดร์ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพะเยา นพ.อรุณ ชัยวัฒน์นคม จากโรงพยาบาลพะเยาเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ โดยกองอนามัยให้การสนับสนุนงบประมาณ เป็นการรณรงค์ พิทักษ์ดวงตาในเด็กนักเรียน

4.2 สมาคมสร้างสรรค์ชีวิตและสิ่งแวดล้อม (NGOs) มีนายปรัชญา วิชัยศิริ เป็นผู้ประสานงาน โดยการสนับสนุนจากต่างประเทศ จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ในชุมชนให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ โรคเอดส์ เด็กกำพร้า ยาเสพติด ร่วมเสนอแผนพัฒนา องค์กรชุมชนเมืองพะเยา โดยรับ

การสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนเมือง การเคหะแห่งชาติ งบประมาณ 400,000 บาท
 คำเนินการ ต.ค. 42 - ก.ย. 43

4.3 ให้ความรู้เรื่องเมืองนำอยู่แก่สมาชิกชมรมฯ และร่วมทำแผนโครงการต่าง ๆ เสนอ
 สำนักงานสาธารณสุข ซึ่งให้ความช่วยเหลือสนับสนุนด้านวิชาการ แผนต่าง ๆ เช่น

4.3.1. การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักให้เกิดแก่สมาชิก 100 คนในเขต
 เทศบาล ให้มีความรู้ เรื่องการกำจัดขยะมูลฝอย ลดการใช้ถุงพลาสติกและโฟม

4.3.2. ช่วยประชาสัมพันธ์ แก่ชุมชน ทุกวันพระโดยร่วมกิจกรรมในวัดเพื่อให้
 ความรู้เรื่องเมืองนำอยู่ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ซึ่งให้เห็นตามวิสัยทัศน์ เป็นสิ่งที่อยู่ใน
 จิตสำนึกของคน สิ่งแรกบ้านจะต้องเป็นสุข อบอุ่น สามัคคีกัน เพื่อแผ่รังถึงเพื่อนบ้าน ขยายเป็น
 ชุมชน บ้านต้องสะอาด ปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บ เศรษฐกิจพอเพียง รู้จักประหยัด พะยามีกว้าน
 เป็นสถานที่อันร่มรื่นสวยงาม สภาพของคนก็ควรจะทำให้เมืองนำอยู่ด้วย เช่นการมีจิตสำนึก มีน้ำใจ
 ไปใช้สถานที่สวนสมเด็จพระย่า ลานพ่อบุญฯ แล้วก็ต้องเก็บของ เก็บขยะให้เรียบร้อย สอนลูกหลาน
 ให้รู้จัก อนุรักษ์กว้าน ซึ่งอยู่ตรงบริเวณเมืองพระพักตร์พ่อบุญฯ ไม่ทิ้งขยะลงในน้ำกว้าน ไม่เอา
 เปรียบนกทองเทียว ในเรื่องของราคา ค่าอาหาร ค่าบริการรถรับจ้าง สามล้อ มีความโอบอ้อมอารี
 เมื่อคนมีน้ำใจไม่เห็นแก่ตัว สร้างความอบอุ่นในครอบครัวปัญหาต่างๆ ก็จะไม่เกิดขึ้น

4.3.3 โครงการลดการใช้ถุงพลาสติก และโฟม

4.3.4 โครงการส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น

4.3.5 แผนงานส่งเสริมสุขภาพอนามัย โรงเรียนและชุมชน

4.3.6 โครงการออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพ เช่นรำมวยจีนไทเก๊ก ห้วยต้นกง แอ
 โรบิค ลีลาศ เข้า-เย็น ที่สวนสมเด็จพระย่า 90 ทุกวัน

4.3.7 โครงการส่งเสริมการบริโภค อาหารปรุงสุก โดยร่วมกิจกรรม การ
 ประกวดอาหาร ปรุงสุกในงานเทศกาลต่าง ๆ

4.4 ร่วมกับจังหวัดจัดงานคืนใจ ของดีเมืองพะเยา เป็นกรรมการตัดสินนางงามคืนใจ
 และรับผิดชอบดูแลอาหารจัดเลี้ยงในงานทั้งหมด

4.5 ร่วมแสดงความรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์เนื่องในวาระสำคัญ ๆ
 ต่าง ๆ กับทางจังหวัด เช่นพิธี เถลิงพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม 12 สิงหาคม และเป็นวิทยากร
 และสมาชิก ลูกเสือชาวบ้าน

5. ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและเผยแพร่กิจกรรมของชมรมฯ

ผลงานเด่นของสมาชิกชมรม (เฉลิมชาติ ผลสุภกรักษ์, 2543: สัมภาษณ์)

5.1 เป็นกรรมการและเลขานุการ ทำการแทนประธานกรรมการฝ่ายกิจกรรมเยาวชน ศูนย์ส่งเสริมสิ่งแวดล้อมในชุมชน ในเขตตำบลแม่คำและทำหน้าที่เป็นวิทยากร ให้ความรู้เกี่ยวกับ ยาเสพติด โรคเอดส์ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชนด้วย

5.2 กระตุ้นให้เยาวชนเกิดการห่วงแหน ลำน้ำแม่คำ ชื่อเป็นลำน้ำธรรมชาติที่ไหลลงสู่กว๊านพะเยา เก็บเศษขยะ ตามลำน้ำโดยขอเรือจากเทศบาลมาช่วย ร่วมกับชาวบ้าน

5.3 จัดทำพิธีสืบชะตาลำน้ำแม่คำ โดยแพทย์หญิงเพชรศรี ศิรินิรันดร์ นายแพทย์สาธารณสุข จังหวัดพะเยา เป็นประธาน ชมรมลูกสาวพ่อขุนให้ความช่วยเหลือ อาหารว่างไอศกรีมแก่เยาวชน

5.4 จัดบอร์ดนิทรรศการ แสดงผลงานกิจกรรมที่ทำ เป็นภาพถ่าย การอนุรักษ์ลำน้ำแม่คำ การสืบชะตาแม่น้ำ ได้รับความอนุเคราะห์จากแพทย์หญิง เพชรศรี ศิรินิรันดร์ ให้บอร์ดขนาดใหญ่ 1 อัน

5.5 นำเยาวชน ไปดูต้นน้ำว่าน้ำเกิดจากอะไร โดยพายเรือตามลำน้ำแม่คำขึ้นไป พบว่าพื้นต้นน้ำใหญ่มีน้ำ จะเห็นน้ำไหลออกมา ต้นหนึ่ง ๆ สามารถอุ้มน้ำได้มากกว่า 200 ลิตร ก็จะสอนเยาวชนให้เห็นความสำคัญของต้นน้ำ การตัดไม้ทำลายป่า ก็จะเป็นการทำลายต้นน้ำด้วย ขณะเข้าค่าย จะมอบหมายให้เยาวชนจำชื่อต้นน้ำ คนละ 4-5 ชื่อ ถ้าชาวเขาก็จะให้ศึกษาภาษาชาวเขา คนละ 5 คำบ้าง

5.6 นำนักเรียนร่วมพัฒนากว๊านพะเยา และ ร่วมปล่อยปลาในน้ำกว๊านและเก็บขยะบริเวณชายกว๊านเพื่อปลูกฝังจิตสำนึก ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกว๊านพะเยาจะพานักเรียนมาทุกปี เพราะโรงเรียนอยู่ใกล้กว๊าน คือ โรงเรียน (พัชรี เบ็งโท, 2543: สัมภาษณ์)

นอกจากนี้ยังมีการติดตามงาน ของสมาชิกชมรมฯ ที่ได้ปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ของตนเอง ซึ่งเป็นผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนเทศบาล 4 ซึ่งได้รับรางวัลดีเด่นพระราชทาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ซึ่งได้ปฏิบัติงานโครงการต่าง ๆ สอดคล้องกับโครงการเมืองน่าอยู่ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งสมาชิกของชมรมฯ เป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนเทศบาล 4 ได้ให้รายละเอียดโครงการของโรงเรียนที่เป็นโครงการดีเด่น คือ

“...โครงการ recycle ขยะ โครงการยุวเกษตรกรในโรงเรียน โครงการสวนสมุนไพร โครงการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ โครงการปรับปรุงสวนหย่อม โครงการจัดบรรยากาศในโรงเรียน โครงการอบรมจริยธรรม โครงการยุวเกษตรกรในโรงเรียน และได้รับรางวัลดีเด่นคือ การพัฒนาจิตพิสัยนักเรียนในระบบการเรียนการสอนดีเด่น โรงเรียนดีเด่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

โรงเรียนดีเด่น การจัดสิ่งแวดล้อม ตามโครงการวายุคลื่นสกุล ของมูลนิธิ วาย.เอ็ม.ซี.เอ. เชียงใหม่
โรงเรียนดีเด่น การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน โรงเรียนดีเด่นการจัดโรงอาหาร ได้
มาตรฐาน สาธารณสุขจังหวัดพะเยา...” (ประนอม สายโกสุม, 2543: สัมภาษณ์)

สมาชิกอีกท่านหนึ่งที่ร่วมเป็นคณะกรรมการของชมรมฯ

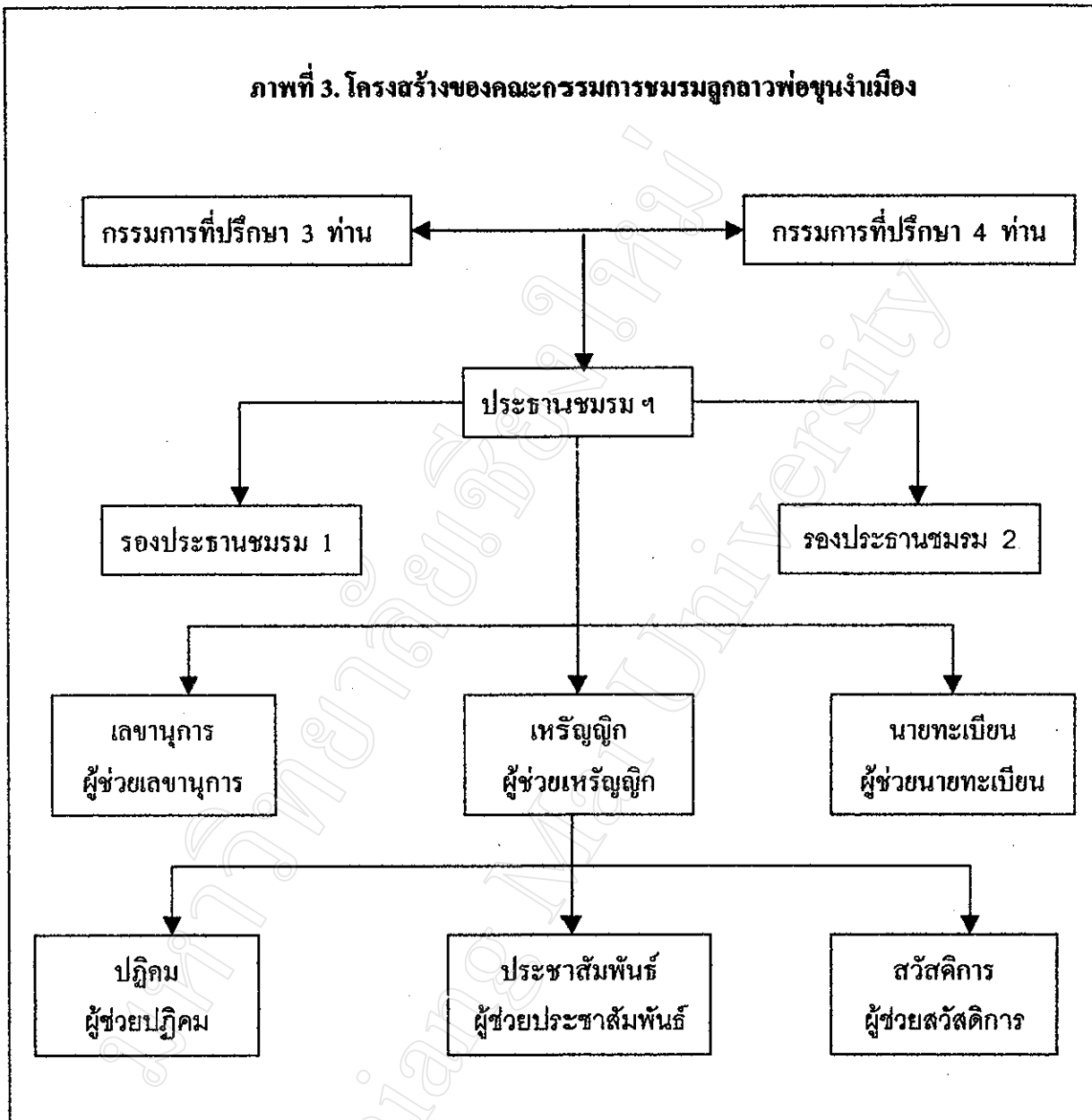
“...เป็นผู้ที่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการฝ่ายกิจกรรมเยาวชนศูนย์ส่งเสริมกิจกรรมเยาวชน
จังหวัดพะเยา ซึ่งได้ร่วมนำเยาวชนพัฒนาลำน้ำแม่คำและปลูกฝังนักเรียนในความรับผิดชอบ
โรงเรียนเทศบาล 4 ให้รู้จักอนุรักษ์ลำน้ำแม่คำ ซึ่งอยู่ใกล้บริเวณโรงเรียน และยังเป็นเจ้าของผลงาน
หลายอย่างที่ทำให้โรงเรียนได้รับรางวัลดีเด่นดังกล่าวข้างต้น ได้นำชมผลงานและโครงการต่าง ๆ
ของตนเองที่ทำในโรงเรียนเป็นที่ชื่นชม เช่นการจัดการขยะ recycle เพื่อนำวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์
อุปกรณ์ของใช้ต่าง ๆ อาทิ กล่องนม โฟรีโมสต์ นำมาทำหมวก ผ้ากันเปื้อน การนำกระดาษเก่า ๆ
มาทำเป็นกระดาษใหม่ การทำเกษตรปลอดสารพิษโดยใช้จุลินทรีย์ EM ...”

(อัญชลี ณ ลำปาง, 2543: สัมภาษณ์.) ซึ่งเมื่อมีผู้มาศึกษาดูงานเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่ ของ
จังหวัดพะเยาทางสำนักงานโครงการ (เทศบาล) มักจะนำคณะมาเยี่ยมชมผลงานของโรงเรียน ซึ่งเป็น
ที่ชื่นชมและประทับใจแก่ผู้พบเห็น ทั้งชาวไทยและต่างประเทศ อยู่เสมอ

หน้าที่ของคณะกรรมการชมรมลูกสาวพ่อขุนงำเมือง

วาระตั้งแต่ มิถุนายน 2543 - มิถุนายน 2546 ประกอบด้วยประธาน และรองประธาน
เลขาธิการ เหนรัญญิก ประชาสัมพันธ์ นายทะเบียน ปฏิคม สวัสดิการ และ ผู้ช่วยแต่ละคณะ
โดยอดีต ประธานชมรมฯ จะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของประธานคนปัจจุบันด้วย

ภาพที่ 3. โครงสร้างของคณะกรรมการชมรมลูกสาวพ่อขุนงำเมือง

บทบาทสมาชิกชมรมลูกสาวพ่อขุนงำเมือง

เท่าที่ผ่านมา บทบาทของชุมชนที่ทำและประสบผลสำเร็จ เป็นที่ชื่นชม เป็นผู้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เริ่มจากประธานชมรมแต่ละท่าน ตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 บทบาทของประธานชมรมและสมาชิกที่มีผลงานดีเด่น

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งปัจจุบัน	ผลงานและบทบาท
นางยุพิน หงษ์ทอง อายุ 74 ปี อดีตผู้จัดการ ธนาคารออมสินสาขาพะเยา ประธานชมรมฯ คนที่ 1	ที่ปรึกษาชมรมฯ	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นประธานชมรมคนแรกที่ได้ช่วงบุกเบิกในการก่อตั้งชมรมลูกสาวพอขุนให้เป็นที่รู้จักแก่คนทั่วไป - ร่วมกับจังหวัดจัดงานสมโภชพอขุนงำเมือง หารายได้เข้ามูลนิธิพอขุนงำเมือง - ร่วมกิจกรรมช่วยเหลือสังคม - ทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา
อาจารย์ศิริพร บุญงามวงศ์ อายุ 64 ปี อดีตผู้อำนวยการ โรงเรียนเซี่ยงม่วนวิทยาคม ประธานชมรมฯ คนที่ 2	ที่ปรึกษาชมรมฯ	<ul style="list-style-type: none"> - นำสมาชิกร่วมกับจังหวัดจัดพิธีบวงสรวงพอขุนงำเมืองทุกปี - ช่วยบุกเบิกกิจกรรมของชมรม เช่น แจกอุปกรณ์ สมุด คินสอ เสื่อกันหนาวแก่นักเรียนในโรงเรียนที่ขาดแคลน - ร่วมงานทอดผ้าป่า แห่เทียนพรรษา ลอยกระทง ร่วมกับวัดราชคฤห์ทุกปี - นำสมาชิกร่วมๆ ร่วมกันจัดศพดับชชะวา พัฒนาบริเวณชาวักวามพะเยาให้สะอาด เป็นการอนุรักษ์อย่างหนึ่ง - นำสมาชิกร่วมๆ แลกสิ่งของแก่ชาวบ้าน 13 ชุมชน ให้คำแนะนำการปลูกผักสวนครัวไว้กินได้ <p>เลี้ยงอาหารกลางวันเด็กนักเรียน โรงเรียนที่ขาดแคลน และปลูกฝังการรับรู้แก่เด็กว่า “มาในนามลูกสาวพอขุนงำเมือง กษัตริย์ที่ปกครองเมืองพะเยาให้ร่มเย็นเป็นสุขมาจนทุกวันนี้ ที่ซึ่งงำเมืองก็เพราะพระองค์เสด็จไปที่แห่งใดถ้าต้องการให้บดก็บด ต้องการให้แตกก็แตก เมื่อท่านล่วงลับไปแล้ว พวกเราก็ควรจะรู้จักกตัญญู จรรโลงชื่อเสียงของท่านไว้ เมื่อไปเที่ยวกว๊ามพะเยาก็ควรจะช่วย</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งปัจจุบัน	ผลงานและบทบาท
<p>อาจารย์ศรีสง่า ดุห์สุวรรณ อายุ 65 ปี อดีตอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนเทศบาล 1 ประชาชน ชมรมฯ คนที่ 3</p>	<p>ที่ปรึกษาชมรมฯ ผู้จัดการดำเนินงาน โครงการพะเยา เมืองนำอยู่</p>	<p>กั้นดูแลรักษาความสะอาด "ไม่ถึงขะลงน้ำกว่าน" นำผู้สูงอายุในชุมชนออกกำลังกาย ให้ออกกำลังกาย รำบ่าว ที่บริเวณสวนสมเด็จย่าหรือศาลหลัก เมือง ให้ออกกำลังกายให้ประโยชน์ ได้รู้จักเพื่อนมากขึ้น ได้ความเพลิดเพลิน ภูมิใจที่ได้ไป แสดงผลงานของกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>- เริ่มขยายวงกว้างของสมาชิกชมรมฯ เพิ่มขึ้น โดยเชิญชวนกลุ่มสตรี ผู้สูงอายุ ทุกสาขาวิชาชีพ แม่บ้าน จนมีจำนวนสมาชิกเพิ่มมากขึ้นเกือบสองร้อยคน</p> <p>- จัดให้มีการประชุม พบปะสังสรรค์ ทุก 2 เดือน เพื่อปรึกษาหารือ รายงานกิจกรรมความก้าวหน้าของ ชมรมฯ</p> <p>- ได้รับแต่งตั้งจากจังหวัด ให้ทำหน้าที่ผู้จัดการ โครงการเมืองนำอยู่ของจังหวัดพะเยา ซึ่งมีสำนักงานอยู่ ที่เทศบาลเมืองพะเยา ร่วมเผยแพร่ ความรู้ แนวคิดและการเตรียมความพร้อมของชุมชน จัดทิวทัศน์ ทัศน์ของชุมชนและจังหวัด เผยแพร่ผลงาน โครงการต่าง ๆ ที่ร่วมทำกับจังหวัด ให้สมาชิกรับทราบ เช่น โครงการพิทักษ์ดวงตา (Healthy Cities Eyes) สมาคมสร้างสรรค์ชีวิต และสิ่งแวดล้อมซึ่งจัดตั้ง กลุ่มออมทรัพย์ มีนายปรีชา วิชาญศิริ เป็นผู้ประสานงาน การสนับสนุนช่วยเหลือจากต่างประเทศ สงเคราะห์ผู้สูงอายุ โรดเอดส์ เด็กกำพร้า</p> <p>- ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกและความตระหนักให้เกิดแก่สมาชิก 100 คน ในเขตเทศบาลให้มีความรู้ เรื่องการจัดการขยะมูลฝอย ลดการใช้ถุงพลาสติก และ โฟม</p> <p>- ร่วมลงพื้นที่สู่ชุมชนทุกวันพระตามวัดต่าง ๆ ในเขตเทศบาลเพื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องเมือง</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งปัจจุบัน	ผลงานและบทบาท
นางเพ็ญศิริ เพชรดี อายุ 55 ปี เจ้าของกิจการร้าน ฝ้ายคำ	ประธานชมรมฯ คนปัจจุบันเป็น กรรมการพัฒนา เทศบาลเมืองพะเยา	<ul style="list-style-type: none"> - น่ายุ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ชี้ให้เห็นตามวิสัยทัศน์ - ปฏิบัติให้อุรุรักษ์สิ่งแวดลอมกวนพะเยาและสวนสมเด็จพระนรมนกับเป็นเมือง ที่น่าอยู่ การไม่เอาเปรียบนักท่องเที่ยว ไม่เห็นแก่ตัวมีน้ำใจสร้างความรัก ความอบอุ่นภายในครอบครัว - ร่วมเสนอแผนงาน โครงการแก่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา เช่น โครงการส่งเสริมอนุรักษ์ วัฒนธรรมท้องถิ่น การแต่งกายพื้นเมือง ฯลฯ แผนงานส่งเสริมสุขภาพอนามัย โรงเรียนและชุมชน - โครงการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ โครงการฝึกสวนครัวกินได้ การประกวดและส่งเสริม ประทานอาหารพื้นเมืองปรงสุก - ร่วมกับทางจังหวัดจัดงานคืนเงินคืนใจของเมืองพะเยา - เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดโต๊ะบวงสรวงต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน เมื่อหน่วยงานใดใน จังหวัดจะจัดพิธีบวงสรวง จะได้รับเชิญให้เป็นผู้ทำหน้าที่จัดเครื่องสักการะ โต๊ะบวงสรวงอยู่เสมอ - ร่วมกิจกรรม หนุนบำรุงพระพุทธศาสนา อุรุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น - จัดตั้งคณะกรรมการของชมรมฯ ให้เป็นรูปแบบชัดเจน อย่างเป็นทางการมากขึ้น มีการจัดประชุม คณะกรรมการเพื่อปรึกษาหารือ แฉ่งให้ทราบ บทบาทหน้าที่รับผิดชอบแต่ละคณะชัดเจน - ร่วมจัดโครงการในงานบุญเทศกาลวันคล้ายวันเกิดของพระธรรมวิมล โมติ เข้าอาวาสวัดศรีโคมคำ 11 กรกฎาคม 2543 และวันคล้ายวันเกิดของพระปัญญาพิศาลธร (พระอาจารย์บุญลย์สุ่มังคโล) เจ้า อาวาสวัดอนาลโยทิพยาราม วันที่ 3 สิงหาคม 2543

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งปัจจุบัน	ผลงานและบทบาท
		<ul style="list-style-type: none"> - วันที่ 11 สิงหาคม 2543 ร่วมกับนางรศแก้ว หงษ์หิน มุคตินิธิตายสัมพันธ์ภักพอขุนงำเมือง จัดเลี้ยงอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน โรงเรียนภูเงิน ตำบลแม่ขี้ม อำเภอมะเข็ญ จังหวัดพะเยา - วันที่ 14 สิงหาคม 2543 เป็นผู้จัดโต๊ะบวงสรวงพื่อขบวนเครื่องธรรมิกราช ณ ค่ายขุนเจืองธรรมิกราช จังหวัดพะเยา - ส่งเสริมสนับสนุนสินค้าหัตถกรรมผลิตภัณฑ์ของชุมชนแก่นักท่องเที่ยว เขตผู้มาเยือน - กำหนดให้มีเครื่องแต่งกายของชมรมฯ เพื่อสวมใส่ในพิธีการต่าง ๆ เช่น ชุดถักดองในโอกาสกิจกรรมปริการศิริมใช้ผ้าทอพื้นเมืองของชุมชนวัดอินทรีฐาน ทอดตัวอักษร “ชมรมลูกสาวพ่อขุนงำเมือง” เป็นสีม่วง เครื่องหมายเป็นเข็มกลัด ซึ่งพระอาจารย์ใหญ่ลัญจณาจัดทำให้ - เชิญชวนสมาชิกชมรมฯ ร่วมทำบุญถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ในวันพระ ช่วงเวลาเข้าพรรษาที่วัดอนาลโยพิหาราม มอบหมายให้กรรมการฝ่ายสวัสดิการรับผิดชอบเรื่องอาหาร - ร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์การแต่งกายพื้นเมือง และดนตรีพื้นเมือง - ร่วมแสดงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เนื่องในวาระสำคัญ ๆ กับทางจังหวัด - เช่น เป็นสมาชิกเหล่ากาชาด จังหวัดพะเยา ร่วมพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม และ 12 สิงหาคมของทุกปี เป็นประธานลูกเสือชาวบ้านรุ่นเฉลิมพระเกียรติ - 21 กันยายน 2543 จัดให้มีพิธีสถาปนาชมรมลูกสาวพ่อขุนงำเมือง และแนะนำคณะกรรมการของชมรมฯ อย่างเป็นทางการ ณ ร้านอาหารแสงจันทร์ ผังตะวันออกของถ้ำวันพะเยา

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อ – สกุล	ตำแหน่งปัจจุบัน	ผลงานและบทบาท
<p>จ.ส.ต.เสถียรชาติ ผลสุภกรักษ์ อายุ 40 ปี ผ.หมู่ กภ.ตชด. 32</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สมาชิกชมรม ลูกสาวพ่อขุน ง่าเมือง - วิทยากรอาสา ดีของสำนัก งานป้องกัน และปราบ ปรามยาเสพติด กองกำกับ การตำรวจตระ เวนชายแดนที่ 32 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นกรรมการและเลขานุการ ทำการแทนประธานฝ่ายกิจกรรมเยาวชน ประจำปีส่งเสริมกิจกรรมเยาวชนจังหวัดพะเยา ได้รับแต่งตั้งจากจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดและรองฯ ทั้ง 2 ท่านเป็นที่ปรึกษา ร่วมกับผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดพะเยา และหัวหน้าส่วนราชการอีกหลายท่าน - ให้ความรู้แก่เยาวชนและบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด โรคเอดส์ ตลอดจนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม - ส้อมใจชุมชน - ร่วมสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง รมรงค์ด้านอบายมุข เช่น ยาเสพติด ฯลฯ สร้างเยาวชนให้รู้จักเป็นผู้นำ - ตัดสินใจถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติ ที่ตั้ง ณ บ้านเลขที่ 100/4 ถนนภูมิรินทร์ ซอย 14 ตำบลแม่ต๋ำ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ชื่อ “ศูนย์ส่งเสริมกิจกรรมเยาวชน จังหวัดพะเยา” (Phayao Youth Activity Promotion Center) - กระตุ้นให้เยาวชนเกิดการหวงแหนถิ่นกำเนิดที่ไหลลงสู่กว๊านพะเยา เก็บเศษขยะตามลำน้ำ โดยการขอความร่วมมือจากเทศบาลน้อมรับมาช่วย และชมรมลูกสาวพ่อขุนฯ จัดอาหารว่างมาบริการ เป็นการอนุรักษ์ลำน้ำให้ชาวบ้านไม่กล้าทิ้งขยะทำให้ลำน้ำใสสะอาดขึ้น เมื่อนำจากต้นน้ำไหลมา ปลาจากน้ำกว๊านฯ จะขึ้นมาวางไข่ ชาวบ้านจะรวมมือกันอนุรักษ์เป็นอย่างดี - สอนให้เยาวชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์จาก 13 ชมรม วันเสาร์-อาทิตย์ ตอนเย็นจะมารวมกลุ่มที่ศูนย์ ร่วมกิจกรรมมีดนตรี กีฬา ประกวดเรียงความเรื่องลำน้ำแม่ต๋ำ สมาชิกเครือข่ายทั้งหมดกว่า 400 คน จากอำเภอห้วยจุก บ้านถ้ำ หมู่บ้านชาวเขา

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อ -- สกุล	ตำแหน่งปัจจุบัน	ผลงานและบทบาท
		<p>ผลงานและบทบาท</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระตุ้นให้เยาวชนรู้จักภาวะเปียบ ขนบธรรมเนียมประเพณี รู้จักที่มาการวะ การเคารพผู้ใหญ่ - ทุนพี่ รุ่พี่น้อง - ทำพิธีสืบชะตากล้าแม่คำ ซึ่งเป็น 1 ใน 12 ถิ่นน้ำที่ไหลลงสู่ถ้ำวานพะเยา โดยเยาวชนร่วมกับชุมชน พัฒนาถ้ำน้ำหลังจากทำพิธีสืบชะตา เป็นการของขมาลา ไทเมแก่แม่น้ำ แพทย์หญิงเพชรศรี สิรินิรันดร์ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพะเยา มาเป็นประธานในพิธี ชมรมลูกสาวพ่อขุนฯ บริการอาหารว่าง จัดนิทรรศการ แสดงผลงานของเยาวชน ได้รับความอนุเคราะห์บอร์ดจากแพทย์หญิงเพชรศรี สิรินิรันดร์ แสดงภาพถ่ายกิจกรรมอนุรักษ์ถ้ำน้ำแม่คำ การสืบชะตากล้า - นำเยาวชนไปดูต้นน้ำว่าน้ำเกิดจากอะไร โดยพายเรือตามถ้ำน้ำแม่คำขึ้นไป เพื่อดูต้นน้ำไม่ใหญ่ริมน้ำ จะเห็นน้ำไหลออกมา ต้นไม้ต้นหนึ่งต้นน้ำได้กว่า 200 ลิตร เมื่อที่ค่าจะมอบหมายให้เยาวชนจำชื่อ ต้นไม้ต้นละ 4 – 5 ต้น เมื่อไปยังหมู่บ้านชาวเขาจะให้เยาวชนศึกษาภาษาเขา คนละ 5 คำ

การรวมกลุ่มความร่วมมือ กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกว๊านพะเยา

ในการรวมกลุ่มของชมรมลูกสาวพ่อขุน ได้ทำประโยชน์ให้กับสังคมเมืองพะเยาหลาย ๆ ด้าน และบางส่วนของสมาชิกได้ดำเนินการเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกว๊านพะเยาโดยตรง ดังนี้

1. เป็นกรรมการและเลขานุการทำการแทนประธานกรรมการฝ่ายกิจกรรมเยาวชนศูนย์ส่งเสริมสิ่งแวดล้อมในชุมชน (จ.ส.ต. เฉลิมชาติ ผลศุภรักษ์) เป็นวิทยากรให้ความรู้เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน
2. ร่วมจัดเตรียมสถานที่สำหรับในงานพิธีบวงสรวงพ่อขุนงำเมือง ร่วมกันจัดแต่งพานพุ่ม ดอกไม้ บายศรี ดูแลความเรียบร้อยของสถานที่ สิ่งแวดล้อมบริเวณรอบอนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมือง สวนหย่อม ถนนและบริเวณกว๊านพะเยา
3. ร่วมส่งเสริมสนับสนุนสินค้าหัตถกรรม ผักตบชวา ของชุมชน ให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว แขกผู้มาเยือน และเป็นผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ดังกล่าว เพื่อเป็นตัวอย่าง เป็นการอนุรักษ์กว๊านพะเยา อย่างหนึ่ง
4. ร่วมโครงการพะเยาเมืองน่าอยู่ โดยประธานชมรมฯ ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการสำนักงานโครงการ ซึ่งตั้งอยู่เทศบาลเมืองพะเยา ให้ความรู้แก่สมาชิกชมรมฯ เกี่ยวกับเรื่องพะเยาเมืองน่าอยู่ และร่วมทำแผนโครงการต่าง ๆ เสนอสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดพะเยา ซึ่งให้ความช่วยเหลือสนับสนุนด้านวิชาการแผนต่าง ๆ เช่น
 - 4.1. การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักให้เกิดแก่สมาชิก 100 คน ในเขตเทศบาล เรื่องการกำจัดขยะมูลฝอย ลดการใช้ถุงพลาสติก และโฟม วันลอยกระทง ส่งเสริมให้ใช้ดินกล้าย ใบตอง ในการทำกระทง ที่ลอยในกว๊านพะเยา เพื่อลดมลภาวะของกว๊านพะเยา
 - 4.2. ประชาสัมพันธ์แก่ชุมชนทุกวันพระ ให้ความรู้เรื่องเมืองน่าอยู่ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ซึ่งให้เห็นตามวิสัยทัศน์ เป็นสิ่งที่อยู่ในจิตสำนึกของคน สิ่งแรกบ้านจะต้องเป็นสุข อบอุ่น สามัคคีกัน เพื่อแผ่รังถึงเพื่อนบ้าน ขยายเป็นชุมชน บ้านต้องสะอาด ปลอดภัยจากโรคร้ายใช้เจ็บ เศรษฐกิจพอเพียง รู้จักประหยัด พะเยามีกว๊าน เป็นสถานที่อันร่มรื่นสวยงาม สภาพของคนก็ควรจะทำให้เมืองน่าอยู่ด้วย เช่นการมีจิตสำนึก มีน้ำใจไปใช้สถานที่สวนสมเด็จพระย่า ลานพ่อขุนฯ แล้วต้องเก็บของ เก็บขยะให้เรียบร้อย สอนลูกหลาน ให้รู้จักอนุรักษ์กว๊าน ไม่ทิ้งขยะลงกว๊าน ไม่เอาเปรียบนักท่องเที่ยว ในเรื่องของราคา ค่าอาหาร ค่าบริการรถรับจ้าง สามล้อ มีความโอบอ้อมอารี เมื่อคนมีน้ำใจไม่เห็นแก่ตัว สร้างความอบอุ่นในครอบครัวปัญหาต่าง ๆ ก็จะไม่เกิดขึ้น
 - 4.3. กระตุ้นให้เยาวชนเกิดการหวงแหน ลำน้ำแม่คำ ซึ่งเป็นลำน้ำธรรมชาติที่ไหลลงสู่กว๊านพะเยา เก็บเศษขยะ ตามลำน้ำ โดยขอเรือจากเทศบาลมาช่วยร่วมกับชาวบ้าน และจัดพิธีสืบชะตาลำน้ำแม่คำ

4.4. จัดนิทรรศการ แสดงผลงานกิจกรรมที่ทำ การอนุรักษ์ลำน้ำแม่ต้า การสืบ
ชะตาแม่น้ำ

4.5. นำนักเรียนร่วมพัฒนากว๊านพะเยา และร่วมปล่อยปลาในน้ำกว๊านและเก็บขยะ
บริเวณชายกว๊านเพื่อปลูกฝังจิตสำนึก ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกว๊านพะเยาจะพานักเรียนมาทุกปี

4.6 ร่วมเดินรณรงค์เชิญชวนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกว๊านพะเยาในวันสมโภช 100
ปี สมเด็จพระเจ้า

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University